

FRANZ BÖHM: DEAR FUTURE CHILDREN

Nem harcolni nem lehet

MARGITHÁZI BEJA

MILYEN JÖVŐT AKARTOK? – SZEGEZIK A KÉRDÉST KORTÁRSAIKNAK HÁROM FÖLDRÉSZNEMZETKÖZI AKTIVISTÁI.

A huszonegyéves Franz Böhm saját kortársairól forgatta első, számos idej nemzeti emberi jogi filmfesztivált végignyerő dokumentumfilmjét. A német-angol-osztrák koprodukcióban készült, közösségi finanszírozással támogatott *Dear Future Children* több szempontból is rendhagyó darab: nem egy kizárólagos főhősre (*I Am Greta*), vagy egyetlen ügyre (*Isten hozott Csecsenföldön*) fókuszál, hanem három rendkívüli fiatal nő szokványosnak nem mondható hétköznapjait követi néhány hónapig úgy, hogy közben lokális problémák mozaikjaiból rajzol ki globális körképet és fontos tanulságokat oszt meg a vesztésre álló társadalmi csatákban választható magatartásokról.

A kortárs Chile, Uganda és Hong Kong társadalmi rendszerei között, a problémák lényegét tekintve, csak árnyalatnyiak az eltérések. A továbbra is a Pinochet-diktatúra árnyékában vergődő, szegénységet és elnyomást konzerváló, a társadalmi különbségeket tovább mélyítő chilei rendszer

intézkedései éppúgy tömeges utcai tüntetésekké torkolltak 2019-ben, ahogyan a „kontinentális Kína” a hongkongiak mozgásterét egyre korlátozó, autonómiájukat és szabadságjogaikat módszeresen felszámoló fellépései. Ugandában a klímaváltozás felgyorsult következményeivel szembeni nemzetközi és helyi közöny mélyíti tovább az ökológiai krízist, de a probléma itt is emberéletekben és emberi jogi deficitben mérhető. A film három főhősében az a közös, hogy – sok pesszimista, kiégett sorstársuktól eltérően – a kevés reménnyel kecsegtető, sokszor állóháborúszerű helyzetekre nem keserű kiábrándulással, hanem a cselekvés lehetőségeit kitapogatva reagálnak. Santiagóban így Rayen, a hazugságokat és populista ferdítéseket megelégtelve, gázmaszkkal indul az utcára több százezer felháborodott tüntető társaságában, a frontvonalból követi az összecsapásokat, miközben a rendőri erőszak áldozataival és hozzátartozóikkal is tartja a kapcsolatot; Pepper Hongkong-

„A cselekvés lehetőségeit kitapogatva”

ban kettős életet él, két telefonnal és két identitással, hogy a tüntetések lebonyolításában betöltött szerepe ne lepleződjön le, miközben hasonló védelmet szervez a szintén utcára vonuló sorstársainak; Ugandában Hilda tájékoztatással, környezetvédő akciókkal agít az országon belüli cselekvés lehetőségeire, majd egy nemzetközi szakmai közönséget mozgósít globális összefogásra Koppenhágában. Mindhárman okosak, találmányok és felvillanyozóan tudatosak, ahogyan pontosan látják, hogy a jövőt mentik; nem egyszerűen csak besorolódnak az eseményekbe, hanem a helyzetet elfogadva, programszerűen, konkrét célokkal végeznek egy olyan önkéntes munkát, ami legalább annyi körültekintést és bátorságot igényel, mint amennyi józanságot és taktikai érzéket.

Böhm filmje kézikamerás, mobiltelefonos felvételekkel rángatja be nézőjét a santiagoói és hongkongi utcai összecsapások legdurvább, nyílt színi erőszakfolyamába, de megmutatja a tűzszünetek alatt már-már idilli összképet mutató városokat is, benne a mellvédek mögött dolgozókat, a családi asztalnál gyászolókat vagy a hétfévente magányosan tüntetőket. A főszereplőit követő alulnézetű *Dear Future Children* így egyszerre tudja átadni a protestálásnak azt a mámorító adrenalinlöketét, ami az együtt mozgó, egyet akaró tömeg spontán akcióiban élhető meg, ahogyan az agresszív rendőri fellépés keltette halláfélelmet is, vagy a közömbös reakciók nyomán lankadó lelkesedést. És Böhm nem takarja ki az aktivizmus további, mélyebben húzódnó árnyoldalait sem, a láthatatlan és tetemes érzelmi befektetést, az elveszített barátokat, a testközelből átélt tragédiák traumatizáló hatását, és az eredmények elmaradásával elveszithető reményt, amivel mindhárom földrészen időről időre szembe kell nézni. A hatások azonban sokszor nem azonnaliak, és az aktivizmus is akkor térül meg, ha inkább maratonként, mint sprintként tekintenek rá. Ahogy a chilei Rayen végtelen egyszerűséggel összefoglalja: „Nem azzal kockáztatjuk az életünket, ha kimegyünk az utcára. Azzal kockáztatjuk, ha nem megyünk ki, és nem hallatjuk a hangunkat.”

DEAR FUTURE CHILDREN – német – brit – osztrák, 2021. Rendezte: **Franz Böhm**. Kép: **Friedemann Leis**. Vágó: **Daniela Schramm Maura**. Gyártó: **Nightrunner Productions**. 89 perc.

